

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-376/22-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Žehuň, okres Kolín
Sídlo	289 05 Žehuň 52
E-mail	zszehun@seznam.cz
IČ	75 031 469
Identifikátor	600 050 815
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Adamcová
Zřizovatel	obec Žehuň
Místo inspekční činnosti	Žehuň 52 Žehuň 80
Termín inspekční činnosti	1. a 2. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků předškolního, základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), mateřské školy (dále MŠ), školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Škola sídlí ve dvou

budovách. V hlavní budově, která se postupně rekonstruuje, je umístěna ZŠ a školní jídelna, v druhé nedaleké budově je MŠ a školní jídelna-výdejna.

Vzdělávání 39 dětí v MŠ probíhá ve dvou třídách, povinného předškolního vzdělávání se účastní 13 dětí včetně jednoho s povoleným odkladem povinné školní docházky. MŠ vzdělává jedno dítě s podpůrným opatřením a dvě děti mladší tří let. Jedno dítě se vzdělává individuální formou. V MŠ se od předchozí inspekční činnosti zvýšila naplněnost nejvyššího povoleného počtu dětí z 65 % na 95 %.

Ke dni inspekce se v málotřídní ZŠ vzdělávali ve dvou třídách 24 žáci 1. – 5. ročníku, naplněnost je 8 %. Zaměření ŠVP na environmentální výchovu zohledňuje podmínky školy a její umístění v regionu.

Škola v aktuálním školním roce vzdělává šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), z toho jednoho žáka podle individuálního vzdělávacího plánu. K pravidelné docházce do jednoho oddělení školní družiny bylo ke dni inspekce zapsáno 24 účastníků, naplněnost je 80 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve spolupráci s dalšími zaměstnanci průběžně naplňuje dílčí reálně stanovené cíle koncepce školy. Nedostatky zjištěné při inspekční činnosti v roce 2014 byly většinou odstraněny. Vedení školy vytváří pro pedagogy i další zaměstnance příznivé pracovní prostředí, podporuje také partnerský přístup ve vztazích k dětem, žákům a zákonným zástupcům. Při řízení školy ředitelka spolupracuje se svou zástupkyní (vedoucí učitelka MŠ), na kterou přenesla část kompetencí v oblasti zajištění organizace a hodnocení předškolního vzdělávání. K systematickému naplňování pojetí MŠ chybí účelnější plánování s efektivní kontrolní a hodnotící činností. MŠ nevyhodnocuje vzdělávací proces, neprovádí pedagogickou diagnostiku, nesleduje cíleně výsledky jednotlivých dětí a jejich rozvoj. Ředitelka nesnížila počet dětí v I. třídě za jedno dítě s přiznaným podpůrným opatřením třetího stupně a za dvě zařazené děti mladší tří let a naplnila třídu počtem 26 dětí, přestože neměla zřizovatelem povolenu výjimku z nejvyššího počtu. Realizaci všech ŠVP doplňuje účinná spolupráce školy s partnery a vzdělávací projekty zaměřené na environmentální výchovu, ochranu životního prostředí a lidové tradice.

Předškolní vzdělávání zajišťuje pět odborně kvalifikovaných učitelek. V ZŠ vzdělávají žáky čtyři učitelky, aktuálně dvěma z nich požadovaná kvalifikace chybí, z toho jedna učitelka studuje příslušný obor. Zájmové vzdělávání ve školní družině zabezpečuje jedna kvalifikovaná vychovatelka. Ředitelka prokazatelně kvalifikované pedagogy hledá. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro další prohlubování odborných znalostí a dovedností pedagogů včetně dvou kvalifikovaných asistentek pedagoga, úspěšně je motivuje k dalšímu vzdělávání především v oblasti využívání efektivních metod se zaměřením na polytechnickou výchovu a projektovou výuku.

Základem funkčního vnějšího informačního systému je průběžné zveřejňování aktuálních informací na webových stránkách školy, osobní jednání zákonných zástupců s pedagogy a pravidelné třídní schůzky. Vnitřní přenos informací je vhodně zajištěn intenzivním denním kontaktem mezi všemi pedagogy. Záznamy z jednání společných pedagogických rad dokladují řešení hlavně organizačních a provozních záležitostí. Pedagogická problematika je řešena při samostatných jednáních a často operativní diskuzí mezi učitelkami.

Finanční zdroje zejména ze státního i obecního rozpočtu a prostředky z projektů financovaných Evropskou unií škola účelně využívá k průběžné modernizaci materiálních podmínek a ke zkvalitňování výuky v souladu se ŠVP. Ředitelka průběžně vyhodnocuje stav materiálně-technického zázemí a podle množství finančních prostředků a potřeb účelně

zajišťuje jeho obnovu. Od minulé inspekce škola zlepšila své vybavení především v oblasti informačních technologií. Má také dostatek názorných pomůcek, knih a výukových materiálů, které jsou efektivně využívány. Školní družina má vlastní prostorné samostatné zázemí, avšak se zastaralým nábytkem, což není příliš podnětné. Pro svou činnost účelně využívá další prostory školy a školní zahradu, má také dostatečné množství pomůcek, her, knih a dalších materiálů.

Školní poradenské pracoviště účelně koordinuje využití podpůrných opatření při výuce žáků se SVP a v potřebném rozsahu poskytuje informace jejich zákonným zástupcům. Dále úspěšně řeší ojedinelé se vyskytující výchovné problémy žáků.

Škola vytváří bezpečné podmínky pro vzdělávání dětí i žáků. Vstupy do školy jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob. Žáci i děti jsou při konkrétních činnostech seznamováni s pravidly bezpečného chování i mimo školní areál nebo na akcích pořádaných školou, počet úrazů je dlouhodobě nízký.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve věkově smíšené třídě při ranním kruhu byly zdařile zařazené hudební činnosti učitelkou doprovázené hrou na kytaru. Obsah účelně podporoval vzájemnou prosociální komunikaci, spontánní vyjádření prožitků a projevy vlastních citů dětí. Navazující účinná motivace zajistila jejich zájem o další řízené činnosti. Učitelky vycházely z dosavadních znalostí a zkušeností dětí. Aktivity cíleně směřovaly k vhodně zvolenému tématu a k naplňování vzdělávacích cílů, ale bez uplatňování potřebné individualizace a diferenciaci dle aktuálních potřeb dětí. Převažovaly frontální a řízené činnosti nad spontánními, které u malých dětí negativně ovlivňovaly udržení aktivity a pozornosti, nebyla dodržena zásada přiměřenosti. V průběhu vzdělávání u některých učitelek přetrvávají postupy, které nejsou zcela v souladu se vzdělávacími strategiemi podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Dětem nebyla poskytována srozumitelná zpětná vazba o jejich úspěšnosti, ani nebyla zaznamenána zdařilá podpora jejich sebehodnocení.

Při vzdělávání nejstarších dětí se dařilo využívat prožitkové učení, realizovat činnosti v menších skupinách či individuálně, respektovat osobní tempo jedinců, zařazovat praktické aktivity. Děti aktivně využívaly tablety s dotykovou obrazovkou zejména na rozvoj matematické a čtenářské gramotnosti. Přínosná byla samostatná kontrola zvládnutí úkolů v jednoduchých programech s různě náročnou úrovní. Zařazené zdravotní cvičení, které je limitováno uspořádáním prostor učebny, nemělo požadovanou náročnost a strukturu. Příležitost k rozvoji fyzické zdatnosti dětí má škola ve využívání tělocvičny základní školy.

Pobyt venku byl využit k utváření elementárního povědomí dětí o přírodním prostředí a k podpoře fyzické zdatnosti. Souběžné působení učitelek při něm bylo efektivní a umožňovalo zajištění potřeb dětí a jejich bezpečnosti.

Důsledným vedením dětí k sebeobsluze při stolování a samostatnosti a kulturou stolování jsou účelně naplňovány záměry v oblasti rozvoje zdravého životního stylu, zručnosti a dovedností dětí. Doba relaxace po obědě je v souladu se záměry ŠVP pro předškolní vzdělávání. Děti, které po krátkém odpočinku neusnuly, měly možnost klidových aktivit mimo lůžko.

Společnými pozitivními vlastnostmi hospitované výuky v ZŠ byly přiměřené požadavky kladené na žáky, srozumitelné pokyny, esteticky podnětné a motivační prostředí, klidná pracovní atmosféra, vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky. Nízký počet žáků ve třídách přispěl k účinnému individuálnímu přístupu učitelek k žákům. Smysluplně volená frontální práce byla často doplněna převážně účelnou samostatnou prací. Cílená spolupráce žáků v rámci skupinové práce byla efektivně využita jen v jedné třetině sledovaných hodin.

Žáci respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli. Učitelky kladly důraz především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů. Nedostatkem bylo nízké využití různých informačních zdrojů žáky, naproti tomu se dařilo využívat znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací. Žáci byli cíleně vedeni ke čtení s porozuměním a využívání zjištěných informací při další práci. Při výuce anglického jazyka byl správně kladen důraz na výslovnost žáků a rozvoj jejich slovní zásoby. Pozitivem byly prakticky zaměřené činnosti v přírodovědě, kdy žáci ve skupinách měřili, vážili a porovnávali své výsledky. Systematická i účinná byla podpora osobnosti a sociálního rozvoje žáků. Při tělesné výchově byli žáci účelně motivováni k zájmu o sport a zvyšování vlastní tělesné zdatnosti prostřednictvím vhodných aktivit. Závěrečné shrnutí a zhodnocení ve sledovaných hodinách většinou obsahovalo sebehodnocení v různých formách, avšak pouze ojediněle vrstevnické hodnocení žáků.

Účastníci vzdělávání ve školní družině jsou vhodně motivováni k nabízeným aktivitám pozitivně podporujícím rozvoj osobnostních a sociálních dovedností i vztahy v kolektivu. Uskutečňované činnosti byly vyvážené a vycházely z jejich individuálních potřeb a zájmu. Pozitivem bylo efektivní využití aktivit podporujících utváření finanční gramotnosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Úroveň dosahovaných výsledků vzdělávání i přes uvedené nedostatky v průběhu vzdělávání odpovídala očekávaným výstupům stanoveným Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Děti měly rozvinuty základy sociálních a komunikačních kompetencí. Děti mají svému věku odpovídající poznatky o okolním světě a přírodě, jsou aktivní a samostatné, mají potřebu učit se, spolupracovat, projevují zájem o nové poznávání. Přirozeně mezi sebou komunikují a samostatně zvládají většinu praktických činností. Zejména nejstarší prezentují již osvojené dovednosti, orientují se ve svém prostředí. Děti převážně respektují nastavená pravidla soužití.

Rozvoj jednotlivých dětí s monitorováním jejich pokroků není sledován, což snižuje kvalitu vzdělávacích postupů.

Škola pravidelně realizuje vhodné aktivity zaměřené na plynulý a bezproblémový přechod dětí z MŠ do ZŠ. Přínosem pro osobnostní a sociální rozvoj dětí i žáků je účinná podpora sounáležitosti školy s obcí a regionem i její častá spolupráce s partnery různého zaměření včetně akcí organizovaných společně s rodiči. K ekologickému povědomí jsou děti i žáci školy vedeni při výuce i na mimoškolních akcích. Škola je cíleně vede ke třídění odpadu a šetrnému zacházení s vodou a energií, organizuje tematicky zaměřené exkurze, pohyb venku a činnosti na školní zahradě.

Vzhledem k nízkému počtu žáků jsou pro posuzování kvality v hlavních oblastech činnosti ZŠ včetně výsledků vzdělávání pravidelně využívány tematicky zaměřené práce, hospitační činnost vedení školy a projednávání výsledků vzdělávání žáků v pedagogické radě. Systém podpory žáků ohrožených školním neúspěchem je vhodně nastaven a realizován, individuální podporu a doučování vyučující žákům průběžně poskytují, což se odráží ve zlepšení jejich výsledků. Dosahované vzdělávací výsledky žáků převážně odpovídaly požadovaným výstupům ŠVP základního vzdělávání. Z hlediska úrovně výsledků vzdělávání žáků jsou nejproblematičtějšími předměty vlastivěda, český jazyk a matematika. Z celkového počtu 29 žáků ve školním roce 2020/2021 jich 52 % prospělo s vyznamenáním, dva žáci neprospěli. Úspěšnost žáků při přechodu do 6. ročníku ZŠ je ředitelkou dlouhodobě sledována.

Během inspekční činnosti bylo patrné, že škola klade důraz na dodržování nastavených pravidel chování a komunikace. Chování žáků je většinou dobré, snížené známky z chování

nebyly v posledních dvou školních letech zaznamenány. Udělování pochval žákům významně převažuje nad ojedinelé uloženými kázeňskými opatřeními.

ZŠ systematicky podporuje dobré vztahy mezi žáky i mezi pedagogy a žáky. Velmi dobrá spolupráce školy a školní družiny s partnery má pozitivní vliv na kvalitu výuky.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání ve školní družině jsou v souladu s cíli stanovenými v příslušném ŠVP. Účastníci jsou účinně motivováni k podpoře tělesné zdatnosti i zdravého životního stylu a smysluplně vedeni k rozvoji individuálních zájmů, osobnostních i sociálních dovedností. Výstupy z aktivit jsou vhodně prezentovány v prostorách školy.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení personálních podmínek základní školy a materiálních podmínek pro vzdělávání, zejména informačních a komunikačních technologií.
- Odstranění většiny nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti v roce 2014.

Silné stránky

- Podporující přístup pedagogů k žákům i dětem účinně rozvíjející jejich osobnostní a sociální kompetence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nedostatečně účinný kontrolní a hodnotící systém negativně se promítající do organizace předškolního vzdělávání.
- Nízká individualizace vzdělávání v mateřské škole, nediferencovaná vzdělávací nabídka podle potřeb jednotlivých dětí v jedné třídě.
- Absence pedagogické diagnostiky a autoevaluační mateřské školy neposkytující škole zpětnou vazbu ke zlepšení vlastní činnosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolního a hodnotícího systému pro zkvalitnění organizace předškolního vzdělávání.
- Uplatňovat procesy diferenciací a individualizace vzdělávání dětí.
- Nastavit funkční autoevaluační systém v mateřské škole včetně pedagogické diagnostiky.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce školy 2021 až 2025
2. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, předškolním vzdělávání a zájmového vzdělávání, platnost k termínu inspekce
3. Školní řády ZŠ a MŠ a Vnitřní řád školní družiny, platnost k termínu inspekce
4. Třídní knihy ZŠ a MŠ a přehledy výchovně vzdělávací práce, rozvrhy vyučovacích hodin ZŠ, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, platnost k termínu inspekce
5. Záznamy z pedagogické rady ZŠ a MŠ, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, platnost k termínu inspekce
6. Personální dokumentace (vzorek dokladů o dosažené kvalifikaci učitelů, o jejich dalším vzdělávání, pracovní smlouvy, rozvržení přímé pedagogické činnosti), školní rok 2021/2022, platnost k termínu inspekce
7. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2019/2020 a 2020/2021
8. Školní matrika ZŠ, MŠ a školní družiny včetně dokladů o přijímání dětí, žáků a účastníků ke vzdělávání, školní rok 2021/2022
9. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2020/2021 a 2021/2022, platnost k termínu inspekce
10. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2662/14-S, z 14. ledna 2015
11. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2020 a k 30. září 2021, Závazné ukazatele rozpočtu NIV – rok 2021, Finanční vypořádání dotací poskytnutých příjemcům prostřednictvím kraje ze státního rozpočtu v roce 2020 a 2021
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (směrnice k bezpečnosti a ochraně zdraví dětí, protokol o roční odborné technické kontrole, knihy úrazů), školní rok 2021/2022, platnost k termínu inspekce
13. Evaluační materiály školy (záznamy z hospitační činnosti), školní rok 2021/2022, platnost k termínu inspekce
14. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy), platnost k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D. v. r.

Mgr. Jana Puterová, školní inspektorka

Mgr. Jana Puterová v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Bc. Lenka Kalinová v. r.

V Praze 23. března 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivana Adamcová, ředitelka školy

Mgr. Ivana Adamcová v. r.

V Žehuni 5. dubna 2022